

Na osnovu člana 252. tačka 11. a u vezi sa članom 178. st.1. i 2. i članom 179. tačka 4. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06), ministar komunikacija i prometa, u saradnji sa tijelom nadležnim za obrazovanje, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU DOBIJANJA LICENCE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način dobijanja licence za predavača teoretske nastave, ispitivača iz teoretskog dijela ispita, ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, vrste i izgled licence, postupak i način izdavanja i oduzimanja licence i način vođenja evidencije o izdatim licencama.

II - UVJETI DOBIJANJA LICENCE

Član 2.

(Licenca predavača teoretske nastave)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za dobijanje licence predavača teoretske nastave ima diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer koji ima vozačku dozvolu i najmanje tri godine iskustva na poslovima sigurnosti cestovnog saobraćaja.

Član 3.

(Licenca ispitivača iz teoretskog dijela ispita)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za dobijanje licence ispitivača iz teoretskog dijela ispita ima:

- a) diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer koji ima vozačku dozvolu "B" kategorije i tri godine iskustva na poslovima cestovnog saobraćaja ili osoba koja ima visoku stručnu spremu i tri godine iskustva na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila;
- b) inženjer saobraćaja, cestovni smjer i pet godina iskustva na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila.

Član 4.

(Licenca ispitivača iz upravljanja motornim vozilom)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za dobijanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom ima:

- a) diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer, diplomirani pravnik, diplomirani inženjer mašinstva i osoba koja ima VII stepen stručne spreme, nastavno-pedagoškog smjera, koji imaju najmanje jednu godinu iskustva na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila;
- b) inženjer saobraćaja, cestovni smjer ili osoba koja ima VI stepen stručne spreme, nastavno-pedagoškog smjera i koji imaju najmanje tri godine iskustva na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila;
- c) osoba koja ima V stepen stručne spreme, cestovni smjer i pet godina iskustva na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila;
- d) osoba koja ima IV stepen stručne spreme, cestovni smjer i šest godina iskustva na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila.

III - POSTUPAK DOBIJANJA LICENCE

Član 5.

(Plan i program)

Postupak dobijanja licence za predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita i ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, provodi se po jedinstvenom planu i programu za područje Bosne i Hercegovine.

Član 6.

(Prijava)

- (1) Prijava za dobijanje licence iz člana 5. ovog Pravilnika podnosi se tijelu entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine nadležnom za obrazovanje (u daljnjem tekstu: tijelo nadležno za obrazovanje).
- (2) Prijava se podnosi na obrascu koji je prilog broj 1. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (3) Uz prijavu se prilaže:
 - a) dokaz o ispunjavanju uvjeta u pogledu stručne spreme propisane ovim Pravilnikom,
 - b) ovjerena fotokopija osobne karte,
 - c) ovjerena fotokopija vozačke dozvole,
 - d) ovjerena fotokopija dozvole vozača- instruktora,
 - e) dokaz o traženom iskustvu na poslovima vozača-instruktor vožnje motornih vozila,
 - f) uvjerenje da nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i
 - g) dokaz o uplati troškova za dobijanje licence.

Član 7.

(Priprema nastave)

- (1) Pripremu za dobijanje licence predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita i ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, obavlja tijelo nadležno za obrazovanje izvođenjem nastave i to:
 - a) 10 sati za dobijanje licence za ispitivača teoretskog dijela ispita;
 - b) 10 sati za dobijanje licence za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom;
 - c) 10 sati za dobijanje licence predavača teoretske nastave.
- (2) Nakon završetka pripreme nastave tijelo iz stava 1. izdaje potvrdu na obrascu, koji je prilog broj 2. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 8.

(Izvođenje pripreme nastave)

- (1) Izvođenje pripreme nastave obavlja se po planu i programu koji obuhvata:
 - a) poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima,
 - b) poznavanje motornih i priključnih vozila,
 - c) vožnju u ulozi ispitivača,
 - d) pedagogiju i
 - e) saobraćajnu psihologiju.
- (2) Plan i program iz člana 5. ovog Pravilnika je prilog broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 9.
(Naknada troškova)

Visinu naknade troškova pripreme nastave, polaganja ispita za dobijanje licence i ispitne komisije utvrđuje tijelo nadležno za obrazovanje.

IV- POLAGANJE ISPITA

Član 10.
(Ispitna komisija)

- (1) Ispit za dobijanje licence polaže se pred komisijom koju imenuje tijelo nadležno za obrazovanje, u mjestu polaganja ispita.
- (2) Komisiju čine predsjednik i po dva ispitivača za svaku pojedinu oblast iz Programa polaganja ispita.

Član 11.
(Stručnost članova komisije)

- (1) Za predsjednika komisije imenuje se diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer, diplomirani pravnik ili osoba koja ima visoku stručnu spremu, nastavno-pedagoški smjer, koji imaju vozačku dozvolu, i tri godine iskustva u oblasti obrazovanja u saobraćaju.
- (2) Za ispitivača iz teoretskog dijela ispita se imenuje osoba koja ima licencu ispitivača teoretskog dijela ispita.
- (3) Za ispitivača iz saobraćajne psihologije imenuje se diplomirani psiholog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (4) Za ispitivača iz pedagogije imenuje se diplomirani pedagog ili andragog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine, a za ispitivača iz praktičnog dijela pedagogije imenuje se osoba koja ima licencu ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.
- (5) Za ispitivača iz poznavanja motornih vozila, uređaja i opreme, imenuje se diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer, ili diplomirani inženjer mašinstva smjer motori i motorna vozila.
- (6) Za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom imenuje se osoba koja ima licencu ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.

Član 12.
(Održavanje ispita)

- (1) Ispit se održava u zavisnosti od zainteresiranosti kandidata.
- (2) O mjestu i vremenu održavanja ispita tijelo nadležno za obrazovanje obavještava zainteresirane kandidate, najmanje 30 dana prije dana održavanja ispita.

Član 13.
(Sadržaj testova)

- (1) Testovi za polaganje ispita sadrže pitanja sa jednim ili više tačnih odgovora.
- (2) Testove za polaganje ispita, priprema i izdaje organ entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležan za obrazovanje, u skladu sa Programom iz ovog Pravilnika i jedinstveni su za cijelo područje Bosne i Hercegovine.

Član 14.
(Predavač teoretske nastave)

- (1) Kandidat koji ima dozvolu vozača-instruktor, za dobijanje licence za predavača teoretske nastave polaže poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima.
- (2) Kandidat koji nema dozvolu vozača instruktora, za dobijanje licence za predavača teoretske nastave polaže

poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima i pedagogiju.

Član 15.
(Ispitivač teoretskog dijela ispita)

- (1) Kandidat za dobijanje licence za ispitivača teoretskog dijela ispita, ako ima dozvolu za vozača-instruktor, polaže ispit iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima.
- (2) Kandidat za dobijanje licence za ispitivača teoretskog dijela ispita, koji nema dozvolu vozača-instruktor, polaže poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, poznavanje motornih i priključnih vozila, pedagogiju i saobraćajnu psihologiju.

Član 16.
(Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Kandidat za dobijanje licence za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom polaže poznavanje propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima i pedagošku vožnju iz praktičnog dijela pedagogije.
- (2) Kandidat koji je diplomirani inženjer saobraćaja, cestovni smjer ne polaže ispit iz poznavanja motornih i priključnih vozila ni ispit iz saobraćajne psihologije.
- (3) Kandidat koji je diplomirani inženjer mašinstva, smjer motori i motorna vozila ne polaže ispit iz poznavanja motornih i priključnih vozila.
- (4) Kandidat koji ima VII stepen stručne spremljene nastavno-pedagoškog smjera ne polaže ispit iz pedagogije.

Član 17.
(Način polaganja ispita)

- (1) Ispit za dobijanje licence za predavača teoretske nastave polaže se pismeno rješavanjem testa koji sadrži 90 pitanja i traje maksimalno 90 minuta, odnosno usmeno iz oblasti navedene u članu 14. ovog Pravilnika.
- (2) Ispit za dobijanje licence ispitivača teoretskog dijela ispita polaže se pismeno rješavanjem testa koji sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta, odnosno usmeno iz oblasti navedene u članu 15. Pravilnika.
- (3) Ispit za dobijanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom polaže se pismeno rješavanjem testa koji sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta, odnosno usmeno iz oblasti navedene u članu 16. Pravilnika.
- (4) Ispit za dobijanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, polaže se i praktično, i obuhvata pedagošku vožnju (ocjenjivanje kandidata) koja traje najmanje 25 minuta.
- (5) Osoba koja polaže ispit dužna je za potrebe ispita osigurati vozilo "B" kategorije tehnički ispravno, čisto i propisno opremljeno vozilo.
- (6) Prilikom polaganja ispita iz upravljanja motornim vozilom, odnosno vožnje u ulozi ispitivača kandidat je dužan pratiti, provjeravati i ocjenjivati vožnju druge osobe-ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.

Član 18.
(Ocjenjivanje)

- (1) Kandidat se ocjenjuje na osnovu:
 - a) objektivne procjene samostalne, sigurne i pravilne vožnje kandidata;
 - b) ocjene vožnje kandidata i nivoa osposobljenosti;
 - c) sadržaja i kvaliteta usmenih uputstava tokom vođenja ispita;

- d) sposobnosti procjene samostalnosti sigurne i pravilne vožnje kandidata;
 - e) pravilne procjene, donošenja odluka, stavova i poznavanja pravila u saobraćaju;
 - f) usmenog obrazloženja načina vožnje i davanja odgovarajućih instrukcija;
 - g) zaključaka o znanju, vještini i ponašanju kandidata za sigurno učestvovanje u saobraćaju, i sl.
- (2) Kod ispita koji se sastoji iz pismenog i usmenog dijela, pravo polaganja usmenog dijela ima kandidat koji postigne najmanje 90% od ukupnog broja mogućih bodova na pismenom dijelu ispita.
- (3) Kandidatu koji ne položi ispit, saopćavaju se greške koje je napravio prilikom polaganja.

Član 19.

(Tok ispita)

- (1) Komisija odnosno ispitivač, obavezni su, prije početka ispita, dati detaljno uputstvo o načinu rješavanja testova i drugim uvjetima ispita.
- (2) Za vrijeme ispita kandidat ne može na testovnom listiću vršiti bilo kakve ispravke.
- (3) U slučaju potrebe, na zahtjev kandidata može se dati novi testovni listić, što se zapisnički konstatuje i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (4) Osim testa i testovnog listića, kandidat na stolu može imati samo sredstvo za pisanje i naočare.

Član 20.

(Nepolaganje ispita)

- (1) Kandidat koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti pristupiti zakazanom ispitu dužan je odjaviti ispit najkasnije 24 sata od zakaznog termina polaganja, u suprotnom smatrat će se da ispit nije položio.
- (2) Kandidat koji se u toku ispita služi nedozvoljenim sredstvima bit će udaljen sa ispita i smatrat će se da ispit nije položio.
- (3) Ukoliko kandidat odustane od već započetog polaganja ispita, smatrat će se da ispit nije položio.

Član 21.

(Greške na ispitu iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Na ispitu iz upravljanja motornim vozilom ispitivač je dužan evidentirati eliminacione greške kandidata i greške koje se kumuliraju.
- (2) Eliminacione greške su greške koje predstavljaju:
 - a) izazivanje neposredne opasnosti u vožnji zbog koje je drugi učesnik u saobraćaju primoran poduzeti neku od izbjegavajućih radnji vozilom;
 - b) postupci suprotni saobraćajnim pravilima i saobraćajnoj signalizaciji;
 - c) izlazak vozilom izvan gabarita saobraćajnice;
 - d) pogrešna upotreba komandi vozila u pokretu ako je izazvalo neposrednu opasnost;
 - e) neuspješno izvođenje pokretanja vozila na putu sa usponom od 8 % do 16%;
 - f) neuspješno izvođenje parkiranja vozila na parking prostoru ili površini na dijelu kolovoza.
- (3) U greške koje se kumuliraju, spadaju sva odstupanja od pravilnih postupaka i izvođenja pojedinih radnji upravljanja motornim vozilom u saobraćaju utvrđenih Zakonom o

osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, ovim Pravilnikom, te programom ispita upravljanja motornim vozilom.

Član 22.

(Ocjena ispita)

- (1) Znanje kandidata ocjenjuje se sa "položio" ili "nije položio".
- (2) Kandidat koji ne zadovolji na teoretskom dijelu ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima ne može nastaviti polaganje ispita iz ostalih oblasti.
- (3) Ukoliko se utvrdi da je kandidat položio ispit na osnovu lažne isprave ili na osnovu neistinitih navoda iz prijave, položeni ispit će se poništiti i, eventualno, izdata licenca oduzeti.

Član 23.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik koji sadrži: ime i prezime kandidata, ime i prezime članova komisije, datum i mjesto polaganja ispita, broj testa, podatke o greškama koje je kandidat napravio, ocjenu ispita.
- (2) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi komisije, odnosno ispitivač koji je učestvovao na ispitu.

Član 24.

(Ponovno polaganje ispita)

- (1) Kandidat koji ne položi ispit ima pravo ponovnog polaganja, u roku koji odredi tijelo nadležno za obrazovanje.
- (2) Kandidat koji iz tri pokušaja ne položi ispit za dobijanje licence, ima pravo pristupiti ponovnom polaganju ispita, godinu dana nakon posljednjeg neuspjelog polaganja.

Član 25.

(Prigovori i žalbe)

- (1) Kandidat koji nije zadovoljio na ispitu, ima pravo prigovora u roku od tri dana od dana saopštavanja ocjene ispita.
- (2) O prigovoru odlučuje komisija za polaganje ispita u roku od tri dana od dana prijema prigovora.
- (3) Protiv odluke komisije, kandidat ima pravo žalbe tijelu nadležnom za obrazovanje, u roku od osam dana.
- (4) U slučaju osnovanosti žalbe, ispit se polaže pred komisijom od dva ispitivača.

V- IZDAVANJE LICENCE

Član 26.

(Tijelo nadležno za izdavanje)

Kandidatu koji položi ispit za predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita ili ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, tijelo nadležno za obrazovanje, izdaje uvjerenje o položenom ispitu na obrascu koji je prilog broj 4. i čini sastavni dio ovog Pravilnika, a zatim odgovarajuću licencu.

Član 27.

(Značenje i trajanje licence)

- (1) Osoba koja dobije licencu za predavača teoretske nastave dobija i licencu za ispitivača teoretskog dijela ispita, a ukoliko ima dozvolu vozača instruktora vožnje i najmanje jednu godinu iskustva na poslovima obučavanja kandidata za vozače dobija i licencu ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.
- (2) Licenca ispitivača iz upravljanja motornim vozilom važi za one kategorije koje kandidat posjeduje kao vozač-instruktor.

- (3) Licence se izdaju na period važnosti od pet godina, s pravom produženja važnosti.

VI - IZGLED LICENCE

Član 28. (Sadržaj)

- (1) Licenca na prednjoj strani sadrži:
- utisnut grb Bosne i Hercegovine,
 - naziv entiteta u kojem se izdaje,
 - naziv tijela koji je izdaje,
 - naziv "LICENCA",
 - redni broj pod kojim je izdata,
 - ime i prezime, broj lične karte i JMB imaoca,
 - fotografiju imaoca.
- (2) Na poledini licenca sadrži:
- naznaku vrste licence,
 - datum izdavanja,
 - rok važenja,
 - pečat i potpis ovlaštene osobe.
- (3) Tekst licence ispisan je na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini (bosanskom, srpskom, hrvatskom).

Član 29. (Vrsta i boja licence)

Licence imaju dimenzije 85 x 55 mm i razvrstane su po vrsti i boji kako slijedi:

- licenca za predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita i ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, je crvene boje i prikazana je na obrascu prilog broj 5. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- licenca predavača teoretske nastave je plave boje i prikazana je na obrascu prilog broj 6. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- licenca ispitivača teoretskog dijela ispita je zelene boje i prikazana je na obrascu prilog broj 7. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- licenca ispitivača iz upravljanja motornim vozilom je žute boje i prikazana je na obrascu prilog broj 8. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 30. (Oduzimanje licence)

Tijelo iz člana 26. ovog Pravilnika oduzet će licencu ako imalac licence poslove za koje je licenciran obavlja na način

protivno odredbama Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, ovog Pravilnika te ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, za vrijeme trajanja izrečene mjere.

VII- REGISTAR IZDATIH LICENCI

Član 31. (Evidencija izdatih licenci)

- Za svaku vrstu izdate licence tijelo nadležno za obrazovanje vodi registar.
- Registar iz prethodnog stava sadrži redni broj licence, prezime i ime i ime jednog roditelja imaoca, adresu stanovanja, datum i mjesto rođenja, datum polaganja ispita, vrstu i broj izdate licence, datum izdavanja i oduzimanja licence.
- Registar se zaključuju na kraju svake kalendarske godine i čuva se kao dokument trajne vrijednosti.
- Registar se vodi na obrascu prilog broj 9. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

VIII - PRIJELAZNE ODREDBE

Član 32.

U cilju organiziranja i provođenja ispita za dobijanje licence za predavača teoretske nastave, ispitivača iz teoretskog dijela ispita i ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, na način utvrđen ovim Pravilnikom, tijelo nadležno za obrazovanje može osobi koja ispunjava uvjete u pogledu stručne spreme utvrđene ovim Pravilnikom za pojedine licence, izdati odgovarajuću licencu.

Član 33.

(Licence drugih država)

Osobe koje imaju licence izdate u drugim državama mogu dobiti licencu Bosne i Hercegovine, pod uvjetom polaganja ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, prema planu i programu iz ovog Pravilnika.

IX - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

(Stupanje na snagu)

- Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".
- Ovaj Pravilnik se objavljuje i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01-02-2-328-8/07
2. februara 2007. godine
Sarajevo

Ministar
Branko Dokić, s. r.

Prilog br. 1

PRIJAVA

Redni broj registra: _____

Za polaganje ispita za dobijanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
 Ispitivač teoretskog dijela ispita
 Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Molim da mi se odobri polaganje ispita. O sebi dajem slijedeće podatke:

1.	Ime i prezime	
2.	Ime jednog roditelja	
3.	Datum, mjesto rođenja i JMB	
4.	Državljanstvo	
5.	Zanimanje	
6.	Adresa stanovanja	
7.	Za koju vrstu Licence polaže ispit	
8.	Način pripremanja ispita za polaganje	
9.	Da li je za istu Licencu već polagao ispit, koliko puta.	
10.	Da li posjeduje vozačku dozvolu, za koju kategoriju vozila, kada je i pod kojim brojem izdata.	
11.	Da li je podnosiocu prijave izrečena mjera zabrane izdavanja, odnosno oduzimanja vozačke dozvole, ako jest od koga i za koje vrijeme	

Uz prijavu prilažem dokumentaciju propisanu pravilnikom i to:

1.
2.
3.
4.
5.

U
..... god.

Podnosilac prijave,
.....

Na osnovu prijave i dokumenata priloženih, odobrava se kandidatu

.....
polaganje ispita za dobijanje licence

Polaganje ispita održat će se dana godine u mjestu
..... sa početkom u sati.

U
..... god.

Potpis ovlaštene osobe,
.....

SLUŽBENE ZABILJEŠKE:

ZAPISNIK

O POLAGANJU ISPITA ZA DOBIJANJE LICENCE

Ime i prezime kandidata

.....

Dan, mjesec i godina polaganja ispita

.....

**I PROPISI O SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA
(pismeno i usmeno)**

Ispitna komisija:

- 1. Ispitivač:.....
- 2. Ispitivač

Broj testa, broj negativnih odgovora....., bodova

Ocjena

Pitanja za usmeni dio ispita:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Ocjena

- 1. Ispitivač.....
- 2. Ispitivač.....

II POZNAVANJE MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA (USMENO)
(usmeno)

Ispitna komisija

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Pitanja na ispitu:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač

III SAOBRAĆAJNA PSIHOLOGIJA
(usmeno)

Ispitna komisija

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Pitanja na ispitu:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač

IV PEDAGOGIJA
(usmeno)

Ispitna komisija

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Pitanja na ispitu:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač

**V PEDAGOŠKA VOŽNJA-VOŽNJA U ULOZI ISPITIVAČA
(praktično)**

Ispitna komisija

- 1. Ispitivač
- 2. Ispitivač

Greške koje je kandidat učinio u toku vožnje:

- 1.
- 2.
- 3.

Ocjena

- 1. Ispitivač
- 2. Ispitivač

KONAČNA OCJENA

PREDSJEDNIK ISPITNE
KOMISIJE

.....

Prilog br. 2

Serijski broj PL 00000001

(tijelo nadležno za obrazovanje)Broj: _____ / _____
Datum: _____ 20__ .g._____
(Ime i prezime) rođen _____ 19____ godine, sa prebivalištem u
_____ obavio je od _____ do _____ 20____ godine pripremnu nastavu za
polaganje ispita za stjecanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
 Ispitivač teoretskog dijela ispita
 Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

Serijski broj PL 00000001

(tijelo nadležno za obrazovanje)Broj: _____ / _____
Datum: _____ 20__ .g.**POTVRDA**

o završenoj pripremnoj nastavi za polaganje ispita za dobijanje Licence

(Ime i prezime) rođen _____ 19____ godine, sa prebivalištem u
_____ obavio je od _____ do _____ 20____ godine pripremnu nastavu
za polaganje ispita za dobijanje Licence:.....

- Predavač teoretske nastave
 Ispitivač teoretskog dijela ispita
 Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategorije:.....

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

Prilog br. 3

PLAN I PROGRAM POLAGANJA ISPITA ZA DOBIJANJE LICENCE

A) Propisi o sigurnosti saobraćaja na putevima

Opća pitanja:

- vrste propisa o sigurnosti saobraćaja, ZOBS-a na putevima u BiH, prateći propisi i odluke, međunarodni propisi i međunarodne konvencije,
- prava i obaveze, nadležnih tijela i organizacija drugih subjekata i građana ;
- putevi –podjela, održavanje i korištenje;
- izrazi u cestovnom saobraćaju.

Pravila saobraćaja na putevima:

- opća pravila ;
- radnje s vozilom u saobraćaju;
- uključivanje vozila u saobraćaj i promjena načina i pravca kretanja;
- kretanje vozila po putu;
- brzina kretanja;
- skretanje;
- prvenstvo prolaza;
- saobraćaj na raskrsnici;
- mimoilaženje;
- naizmjenično propuštanje vozila;
- pretjecanje i obilaženje;
- zvučni i svjetlosni znaci upozorenja;
- zaustavljanje i parkiranje;
- posebne mjere kod zaustavljanja i parkiranja;
- presijecanje kolone pješaka;
- vučenje vozila;
- upotreba svjetala u saobraćaju;
- odstojanje između vozila;
- saobraćaj tramvaja i drugih vozila na šinama;
- saobraćaj bicikla, bicikla sa motorom i tricikla;
- saobraćaj zaprežnih vozila i kretanje stoke;
- saobraćaj pješaka, biciklista i jahača;
- saobraćaj na prijelazu puta preko željezničke pruge;
- saobraćaj na auto putu i putu rezerviranom za saobraćaj motornih vozila;
- saobraćaj u tunelu;
- vozila pod pratnjom;
- vozila s pravom prvenstva prolaza;
- teret na vozilu.

Saobraćajni znakovi:

- postavljanje saobraćajnih znakova i njihova podjela;
- znakovi opasnosti;
- znakovi izričitih naredbi;
- znakovi obavjesti;
- svjetlosni saobraćajni znakovi;
- oznake na kolovozu;
- dopunske table uz saobraćajne znakove;
- obilježavanje prijelaza preko puta preko željezničke pruge;
- obilježavanje radova na putu;
- znaci koje daju ovlaštene osobe.

Dužnosti u slučaju saobraćajne nezgode:

- dužnosti osoba koja su učestvovala u saobraćajnoj nezgodi;
- dužnosti osoba koja su se zatekla na mjestu saobraćajne nezgode;
- dužnosti osoba koja su naišla na mjesto nezgode;
- dužnosti zdravstvene ustanove koja je obavještena o nezgodi ili je primila na liječenje osobu povrijeđenu u nezgodi.

Vozači:

- pravo na upravljanje vozilom;
- osposobljavanje kandidata za vozače;
- vozački ispit i provjera osposobljenosti;
- vozačka dozvola;
- kategorije vozila;
- važenje vozačke dozvole;
- oduzimanje vozačke dozvole;
- zdravstveni pregledi vozača;
- trajanje upravljanja motornim vozilom.

Vozači–instruktori:

- uvjeti za polaganje ispita za vozača-instruktora;
- način polaganja ispita za vozača -instruktora;
- evidencije o dozvolama za vozača -instruktora;
- važenje i produžavanje dozvole za vozača -instruktora.

Vozila:

- opće odredbe;
- registriranje motornih i priključnih vozila;
- tehnički pregled vozila.

Posebne mjere sigurnosti:

- utvrđivanje alkoholisanosti učesnika u saobraćaju;
- oduzimanje vozačke dozvole;
- upućivanje vozača na provjeru znanja iz poznavanja pravila i propisa,
- isključivanje vozača iz saobraćaja;
- upućivanje vozila na vanredni tehnički pregled.

Prijevoz opasnih materija u cestovnom saobraćaju:

- osnovni propisi;
- vrste opasnih materija;
- obilježavanje vozila koja prijevoze opasne materije;
- oprema vozila koja prijevoze opasne materije;
- pakovanje opasnih materija;
- utovar i istovar;
- prijevoz opasnih materija (zapaljivih tečnosti, radio aktivnih materija);
- brzina kretanja i mjere opreznosti pri prijevozu opasnih materija;
- postupak u slučaju kvara na vozilu;
- postupak u slučaju požara na vozilu.

B) Program ispita iz poznavanja motornih i priključnih vozila

- Koje su osnovne jedinice za masu i težinu vozila, te za snagu motora i veličinu obrtnog momenta?
- Koja je mjerna jedinica za pritisak (tlak) i buku?
- Objasnite glavne karakteristike common-rail sistema za ubrizgavanje?
- Objasnite prvi takt – usisavanje kod četverotaktnog motora?
- Objasnite drugi takt – sabijanje ?
- Objasnite treći takt – širenje (ekspanzija)?
- Objasnite IV takt – izduvavanje ?
- Koji su elementi aktivne sigurnosti vozila?
- Koji su elementi pasivne sigurnosti vozila?
- Objasnite primjenu sigurnosnog pojasa u vozilu?
- Objasnite koja je uloga zračnih jastuka u vozilu?
- Šta je ABS?
- Kako djeluje ABS pri kočenju?
- Šta je ESP?
- Kako djeluje sistem ESP pri upravljanju vozilom?
- Šta je ASR?
- U kojim situacijama djeluje ASR sistem?
- Kako djeluje ASR sistem?
- Šta je GPS sistem?
- Šta čini GPS sistem?
- Od čega se sastoji svemirski dio?
- Od čega se sastoji kontrolni i korisnički dio?
- Navedite mogućnost primjene GPS sistema?

- Šta je euro tahograf?
- Koji podaci se mogu dobiti sa zapisnog lista?
- Do kojih još podataka se može doći analizom zapisnog lista?
- Koje su osnovne neispravnosti tahografa?
- Objasnite šta je indeks viskoziteta ulja?
- Koja se motorna ulja koriste zimi a koja ljeti?
- Objasnite šta su to multigradna ulja?
- Šta je oktanski broj kod benzina?
- Koji oktanski broj imaju benzini super, eurosuper i šta on znači?
- Šta je cetanski broj dizel goriva?
- Objasnite prednosti alternativnih goriva (dizel-repičinog ulja)?
- Navedite otrovne materije u izduvnim plinovima i njihov utjecaj na čovjeka?
- Koji motori imaju veći stepen iskorištenja benzinski ili dizel?
- Koji je zadatak rama (okvira) vozila?
- Koja je uloga motora na vozilu?
- Koja je uloga transmisije?
- Koja je uloga sistema za upravljanje?
- Koja je uloga sistema za kočenje?
- Koja je uloga sistema za oslanjanje?
- Koja je uloga električnih uređaja na vozilu?
- Navedite nepokretne dijelove motora?
- Navedite pokretne dijelove motora?
- Koja je uloga razvodnog mehanizma?
- Navedite dijelove razvodnog mehanizma?
- Koji je osnovni zadatak akumulatora?
- Kako funkcioniira akumulator?
- Navedite glavne elemente baterijskog palenja?
- Objasnite šta se dešava kada se platinska dugmad razdvoje?
- Koji je zadatak indukcionog kalema?
- Objasni primarni namotaj?
- Objasni sekundarni namotaj?
- Koja je uloga kondenzatora?
- Koja je uloga svjećice?
- Šta označava broj na svjećici?
- Kakvu struju proizvodi dinamo-mašina?
- Kakvu struju proizvodi alternator?
- Šta je antifriz?
- Zašto se tetraetilolovo dodaje benzinu?
- Koja je uloga katalizatora na vozilu?
- Jedna od najvažnijih karakteristika diesel goriva je filtrabilnost, objasnite to?
- Koje su prednosti gasa u odnosu na motorni benzin?
- Koje su nedostaci upotrebe gasa u odnosu na motorni benzin?
- Koja je uloga termostata?
- Koja je uloga spojnice?
- Koja je uloga mjenjača?
- Objasnite princip rada diferencijala?

- Objasnite šta se dešava u diferencijalu kada vozilo ulazi u desnu krivinu?
- Koja je uloga poluvratila?
- Koja je uloga amortizera na vozilu?
- Navedite otpore koji se javljaju prilikom kretanja vozila?
- Koja je uloga radne kočnice?
- Na principu kojeg zakona funkcionira hidraulična kočnica?
- Koja je uloga pomoćne kočnice?
- Koja je uloga parkirne kočnice?

C) Program ispita iz oblasti saobraćajne psihologije

Psihologija i njena primjena u saobraćaju—uvodne napomene;

- Šta je psihologija poučavanja?
- Šta je učenje?
- Koji faktori utječu na poučavanje?
- Sadržaj poučavanja odnosi se na vrste znanja koja mogu biti?
- Osobine osobe koje čine osobu u užem smislu su:?
- Šta su sposobnosti i kako ih dijelimo?
- Šta su senzorne sposobnosti?
- Kako ćemo mi lično podučiti kandidata da vozeći automobil izbjegava iluziju brzine?
- Nabrojite mentalne sposobnosti i navedite što nam one omogućavaju?
- Kako bi mogli definirati pojam mišljenje?
- Šta je pamćenje?
- Kako definiramo inteligenciju?
- Šta su emocije?
- Kako u psihologiji definiramo pojam stav?
- Šta je temperament?
- Šta je samokritičnost i samopouzdanje?
- Može li čovjek s moralnog aspekta različitih sredina biti i moralan i nemoralan?
- Šta je motivacija i koji su načini motiviranja?
- Da li je bolje tokom osposobljavanja pred kandidata postavljati manjih, njemu bliskih ciljeva, ili veći njemu nedostižan cilj?
- Šta je frustracija?
- Kako bi definirali prilagođeno, a kako neprilagođeno ponašanje u frustracionoj situaciji?
- Nabrojite neke od oblika neprilagođenog ponašanja u frustraciji?
- Kakav je oblik ponašanja psovanje drugih učesnika u saobraćaju?
- Kako nazivamo nauku koja se bavi proučavanjem sistema ocjenjivanja i koji faktori djeluju na ocjenjivanje?
- Kakvo može biti znanje kao predmet mjerenja?
- Kada kažemo da ocjenjujemo kvalitativno znanje?
- Kad kažemo da ocjenjujemo kvantitativno znanje?
- Kad kažemo da ocjenjujemo upotrebno znanje?
- Može li nastavnik griješiti prilikom ocjenjivanja kandidatovog znanja?
- Često se čuje za „halo-efekat“. O čemu se radi?
- Koje su osnovne osobine nastavnika?

- Koje su sastavne vještine poučavanja?
- Šta je socijalna vještina i koje su njene karakteristike?
- Karakteristike socijalne vještine su?
- Šta je samosvjesnost?
- Šta je empatija?
- Kako možemo definirati pojam vještine?
- U toku osposobljavanja kandidata iz nastavnog predmeta UV želimo da kandidat stekne određene motorne vještine. Kroz koje faze stjecanja motorne vještine će kandidat morati proći?
- Opišite fazu razumijevanja i povezivanja.
- Faza povezivanja.
- Kako prepoznamo plato kod stjecanja vještina?
- Kada govorimo o padu tokom stjecanja vještina?
- Šta je zaboravljanje?
- Kako ćemo strukturirati sadržaj da bi smanjili zaboravljanje?
- Koji su uzroci zaboravljanja?
- Kada se u psihologiji govori o transferu, a kada o interferenciji?
- Šta je saobraćajna kultura?
- Šta je karakteristično za saobraćajnu kulturu?
- Osobine ličnosti su?
- Karakter čine?
- Temperament je?
- Stavovi su?

D) Program ispita iz oblasti pedagogije

- Osnovni principi obučavanja,
- Nastavne metode;
- Nastavni oblici;
- Nastavna sredstva;
- Nastavni čas;
- Priprema nastavnika za nastavu;
- Nastavnik-instruktor.

Pitanja za usmeni dio ispita:

- Andragog je?
- Andragoška didaktika je?
- Andragoška radionica je?
- Artikulacija nastavnog sata?
- Cjeloživotno obrazovanje je?
- Didaktička strategija je?
- Obrazovanje je?
- Nastava je?

- Učenik je?
- Nastavnik je?
- Didaktički trokut je?
- Princip očiglednosti je?
- Princip sistematičnosti i postupnosti je?
- Princip racionalizacije i ekonomičnosti je?
- Princip individualizacije je?
- Didaktički ugovor je?
- Direktna nastava je?
- Frontalna nastava je?
- Grupni oblik nastavnog rada je?
- Problemska nastava je?
- Princip svjesne aktivnosti je?
- Mentor je?
- Mentorska nastava je?
- Metoda razgovora je?
- Metoda predavanje je?
- Metoda demonstracije je?
- Metodika je?
- Nastavna strategija je?
- Nastavni plan je?
- Nastavni proces je?
- Nastavni program je?
- Nastavni sat je?
- Obrazovna grupa je?
- Obrazovni ciklus je?
- Evaulacija je?
- Priprema za nastavu je?
- Provjeravanje je?
- Samoobrazovanje je?
- Strategija je?
- Šta je poučavanje?
- Šta je vaspitno-obrazovni proces?
- Šta je nastava?
- Navedite vrste nastave?
- Navedite nastavne oblike?
- Od čega zavisi dinamika nastave?
- Šta su mediji u nastavi?
- Čime je uvjetovan izbor medija u nastavi?

E) Program ispita iz oblasti Upravljanja motornim vozilom

- Radnje vozilom prije polaska na vožnju;
- Vožnja kroz naseljeno mjesto;
- Vožnja van naseljenog mjesta.

Vožnja u ulozi ispitivača

- Sadržaj i kvalitet usmenih uputstava ispitivača tokom vođenja ispita;
- Objektivne procjene samostalne, sigurne i bezbjedne vožnje kandidata;
- Komunikacija sa kandidatom, moral i etika ispitivača;
- Uputstva o toku i kriterijima ispita.

Prilog br. 4

Serijski broj UL 00000001

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Broj: _____/_____

Datum: _____ 20__ .g.

_____ rođen _____ 19__ godine, sa prebivalištem u _____

(Ime i prezime)

položio je dana _____ 20__ godine ispit za dobijanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
- Ispitivač teoretskog dijela ispita
- Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj UL 00000001

Broj: _____/_____

Datum: _____ 20__ .g.

UVJERENJE

o položenom ispitu za dobijanje Licence:

_____ rođen _____ 19__ godine, sa prebivalištem u _____

(Ime i prezime)

položio je dana _____ 20__ godine ispit za dobijanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
- Ispitivač teoretskog dijela ispita
- Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju

Uvjerjenje se izdaje u svrhu izdavanja Licence.....
i u druge svrhe se ne može koristiti.

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

Prilog br. 5

LICENCA PREDAVAČA TEORETSKE NASTAVE, ISPITIVAČA TEORETSKOG
DIJELA ISPITA I ISPITIVAČA IZ UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
(organ nadležan za obrazovanje)

LICENCA
Broj: ___/___
IME I PREZIME
Broj LK: ___
JMB: ___

SLIKA

85 35 55 30

PREDAVAČ TEORETSKE NASTAVE
Poznavanje propisa o bezbjednosti saobraćaja

ISPITIVAČ TEORETSKOG DIJELA ISPITA
Poznavanje propisa o bezbjednosti saobraćaja

ISPITIVAČ IZ UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM za kategorije _____

Datum izdavanja: _____ Potpis ovlaštene osobe: _____
Rok važenosti: _____

Prilog br. 6

LICENCA PREDAVAČA TEORETSKE NASTAVE

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
(organ nadležan za obrezovanje)

LICENCA

Broj: _____ / _____

IME I PREZIME

Broj LK: _____
JMB: _____

SLIKA

85 30

35 55

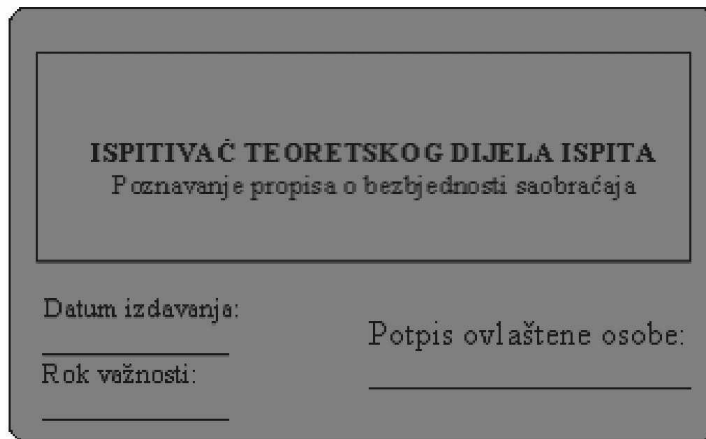
PREDAVAČ TEORETSKE NASTAVE
Poznavanje propisa o bezbjednosti saobraćaja

Datum izdavanja: _____
Rok važnosti: _____

Potpis ovlaštene osobe: _____

Prilog br. 7

LICENCA ISPITIVAČA TEORETSKOG DIJELA ISPITA

Prilog br. 8

LICENCA ISPITIVAČA IZ UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
(organ nadležan za obrazovanje)

LICENCA

Broj: ___ / ___

IME I PREZIME

Broj LK: ___

JMB: ___

SLIKA

85 30 35 55

ISPITIVAČ IZ UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

Za slijedeće kategorije i potkategorije:

Datum izdavanja: _____

Potpis ovlaštene osobe: _____

Rok važenosti: _____

